

Sygn. akt I CSK 324/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa A. K. , K. K. i E. K. obecnie K.
przeciwko I. S.

o nakazanie i zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 17 lipca 2015 r., sygn. akt VI ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwana wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego wywołującego rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), które sformułowała w postaci pytania: „czy pełnomocnictwo procesowe, w treści którego w sposób wyraźny umocowano pełnomocnika wyłącznie do dokonywania czynności w zakresie wynikającym z art. 91 k.p.c., upoważnia go również, w sposób dorozumiany, do dokonywania w imieniu mocodawców czynności o charakterze materialnoprawnym, w tym do odstąpienia od umowy sprzedaży nieruchomości, czyli do dokonania czynności wykraczającej ponad treść umocowania”. Pozwana powołała się także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), a to w związku z oddaleniem przez Sąd Apelacyjny apelacji od wyroku, który zobowiązywał do złożenia oświadczenia woli osobę nieżyjącą w momencie, gdy oświadczenie woli powinno wywołać skutki prawne, stosownie do art. 1047 k.p.c.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436).

Zagadnienie prawne, na występowanie w sprawie którego powołała się pozwana zostało przez nią poparte przykładami z orzecznictwa, ale nie uwzględniła ona najnowszych wypowiedzi Sądu Najwyższego na temat sformułowanego przez nią problemu. Zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym wyroku z 10 sierpnia 2010 r., I PK 56/10 (OSNP 2011, nr 23-24, poz. 295), treść art. 91 k.p.c. nie daje podstaw do przypisania pełnomocnikowi procesowemu strony prawa przyjmowania w imieniu mocodawcy oświadczeń kształtujących jego sytuację materialnoprawną. W wyroku z 18 kwietnia 2002 r., II CKN 1216/00 (OSNC 2003, nr 4, poz. 58) Sąd Najwyższy wskazał natomiast, że udzielenie adwokatowi pełnomocnictwa procesowego, zawierającego umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, oznacza, że umowa leżąca u jego podstaw objęła wszystkie łączące się ze sprawą czynności procesowe.

Z motywów zaskarżonego wyroku wynika jednak, że adwokat reprezentujący powodów w niniejszej sprawie złożył pozwanej oświadczenie o odstąpieniu od umowy na kilka miesięcy przed wniesieniem pozwu w tej sprawie, a podstawą jego działań było pełnomocnictwo udzielone mu zanim jeszcze postępowanie zostało wszczęte, gdy nie było jeszcze pewne, że pozew w ogóle wpłynie. Sąd Apelacyjny podkreślił, że pełnomocnictwo, którego skutki rozważa nie było wyłącznie pełnomocnictwem procesowym, a skoro tak, to nie ma potrzeby wyjaśniania, jaki jest zakres uprawnień pełnomocnika procesowego do podejmowania w imieniu strony czynności materialnoprawnych i czy pełnomocnik procesowy może imieniem strony dokonać takich czynności.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, BSN 2003, nr 5, poz. 8). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie uzasadniono tego rodzaju wadliwości zaskarżonego orzeczenia ani tego rodzaju wadliwości postępowania przeprowadzonego przed Sądem drugiej instancji. Większość uchybień prawa

procesowego, na które powołuje się pozwana, dotyczą postępowania przed sądem pierwszej instancji, na które nie powołała się ona w apelacji. Gdy zaś chodzi o wskazanie w sentencji wyroku Sądu Okręgowego, że obowiązek złożenia oświadczenia woli i zwrotu świadczenia wzajemnego z umowy z 16 kwietnia 2004 r. dotyczy A. K., która nie żyła w momencie uprawomocnienia się tego orzeczenia, to należy wskazać, że fakt następstwa prawnego po tej powódce wynika z oznaczenia stron w zaskarżonym wyroku i będzie możliwy do wykazania dokumentami świadczącymi o tym, że K. K. i E. K. są następcami prawnymi A. K..

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu. Sąd nie orzekł o kosztach przedsądu w związku z tym, że wniosek pełnomocnika powodów o ich zasądzenie został powiązany wyłącznie z wnioskiem odnoszącym się do oczekiwanego sposobu rozstrzygnięcia sprawy, w razie jej przyjęcia do rozpoznania.